UNU
anul III
no. 28
august
1930
REVISTĂ DE LITERATURĂ

ZODIAC

lui Mieluşon

IV

oaie ca o fereastră deschisă înspre ograda cu păuni,
feştilă arsă lîngă rotirea de şoim a frunţii,
una sîrşeşte cu părul între crengi,
egetele crispate în căpestrele vîntului,
potecă, fluer, căzută între frunze,
răsărit de cîntec înfiorînd holdele buzelor.

deşerturi răzbate o trîmbiţă amară.
torte nisipul subţiază timpul inefabil,
rinţesele norii se tolănesc pe perini albastre,
na e-o licoare în eprubeta fulgerului,
le duc trena oceanelor ca pajii,
vasele de lut se imprimă o tristeţe ovală.

re os al primăverii creşte miragiul zborului?
e un arpegiu de coline, e un obraz invizibil,
îndunica izbucneşte ca o sămînţă a azurului,
atingerea de luceafăr se face într'o capsulă,
rminarea vibrează un violoncel de spume,
lul o cascadă pe umeri de crepuscul.

genuchiul aruncă reflexe de Carrara,
oceanul văii, mălaiul privirii se umflă,
leşte adîncul ca un vînător vizuina,
e pe brînci în grota pieptului obscură,
va ţi-se umple de balsamul legendei,
stîncile ca văcarii întîrzie la marginea zilei,
turmele de vînturi tresar la chemarea pustiului,
destinul cu paşi sonori pătrunde în cavouri.

asărea ca o fundă e'n simetria clară,
nii'n limpezime alunec'o zăpadă,
îini adoarme cartea şi visul în corolă
oprirea calului pe marginea prăpastiei,

E ca sîngerarea prepeliţei între ierburile cunoscute,
Cu un regesc cortegiu, cerul sorbit în ceaşcă,
Şi în bazin amurgul e-un peşte de cerneală
Cu-o lacrimă'n paharul pleoapei şi în tăcere.
O pasăre agită în gîtlej zarurile trilului,
O pasăre scoate numărul cîştigător din sacul ecoului,
Şi vînturile ude vestesc o recoltă bună,
Spre Caraiman se'nalţă steagul ne'nduplecat al vulturului.

O azimă sporeşte în luncă şi în tîrlă,
Apele umflă sînii cîmpiilor mînoase
E seva care urcă în glas şi în tulpină
E apariţia pămîntului care încoardă braţul marinarului tînăr
E topirea în vîoriul dimineţii a cristalelor insomniei.

Dar din pianul balcon de fildeş
Miresele notelor aruncă flori şi acorduri,
Pădurea se tîrîşte în genuchi pînă în dosul casei,
Şi-aroma de ferigă, de răcoroasă creangă,
S'a revărsat în deget şi batista clapei,
A înclinat pe pluşul din sunet tîmpla arsă,
A distilat liniştea pe o terasă închipuită
A aprins torţele macilor în coridorul poemului.

Incet din minerale şi plopi ridică luna,
Şi ondulezi nisipul pînă'n gingia mării,
Te'ndepărtezi cu barca pescarului pe-o targă
De valuri; în apuneri te'ntorci cu vînătorii,
Si'mparţi cosaşilor pîinea din lampă şi din odihnă,
Cu somnul ca un baldachin profilat pe creştet,
Şi'n nări păstrînd parfumul esenţei de brad tare
Glezn'a primit sărutul izvoarelor de munte
Şi visul care saltă pe frunţile'n dezlegare
Cum pe bolovanii rotunji Trotuşul în dantele.

Slănic-Moldova 1929.

Ilarie **voronca**

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII REGELE FERDINAND I CLUJ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Capitol din ALFABET

ROMAN

A

Abilitatea abandonată peste un abis abject ca un abces sparge abajurul cerului prăvălit în apele fîntînilor. Abonaţi ai unui a. b. c. abscons abdicară totul pentru abstract, precum un accept accelerind academia acefalilor. Abdomenul albinelor o alhimie de miere pentru adulare şi afecţiune. Abrutizat de absenţa aezilor, Adonis, îşi oglindeşte adolescenţa plimbată printre axicme adverse într'un echinox alb. O aromă abundă o agrafă pentru agonia zilei de azi într'un apus de aramă. Acum numai afişele agită aglomerările aforismelor, abuzurile acoliţilor acetici şi agresorii agenţiilor de asigurări eliptice de avans pe trupuri accesibile. Dece accidentele singure valabile sunt o afirmare a asasinilor acreditaţi pe lîngă institutele de agronomie algeriană? Într'un alambic de alabastru, Allah şi-a stabilit un alcov ca o alegorie adaptată unei algebre de aluzii în metamorfoze acute de auz, cu manevre de acar. Fiecare alveolă pulmonară este o alma-mater pentru almanahul alienaţiei mintale. Am adoptat acest secol-atom fără adresă prin adîncimi — cu titlul Alteţa Sa Secolul. Care atlet mai adulmecă vreo aluzie algidă într'o alcoladă de altitudini alternative de ieri şi azi. Din adăpostul ademenitor, o amazoană ambiguă şi mononenică arbitrează în amfitentrul anafrodiziacelor o cavalcadă de amfore acustice. Amnezia amputează articolele şi o anatemă păşeşte andante pe aritmogriful corpului acestui arhanghel ca o aşchie, cînd aceleaşi amazoane pulverizează amprentle imateriale. Agale un aga le afurisește cu aguridă şi ala-bala. A doua zi a. m. ambasadorii, ambiţioşi anabaptişti, agită aghiazmă analeptică şi amigdalele animate se alarmează ca albanezi şi atei. Albatrosul anonim pictează o anemie anemică ca un antidot pentru arsiţa aplauzelor turiştilor, din Alpii alopatici. Autocefalii au ridicat un autodafe de ametist pentru aurora amortizată în fiecare zi. Cu aviditate de amorez-avar, Apetit, îşi reţinea automat ancora falusului astmatic prin aspiraţii autentificate, în clipa ejaculării. Fiecare antecedent se atrofiase anacronic şi prin arcadele oaselor, o arhivă de amintiri anticipate aniversa apologii apostolice. In areopag luară loc arhonţii cu sîni de argilă, amestecînd anafură, cu ochii de arlechin spre anahoretul cu accese apoplectice. Antologia acuzărilor începia printr'o apologie a amoraşilor tatuaţi pe sîni de argilă, după care urma anatomia acuzatului, apoi apocrif din amvon şi castrarea acestuia de apendicele sexual, agăţat anopoda. In apatia aparentă, antene artificiale anulau aberaţiile din arenă. Mulţi antrepenori de antropofagi afemeiaţi erau admişi amirali. Anotimpul angajase acvile precum stîncile pleşuve moda florentinelor. Apostolii adjudecau adjective şi adverbe pentru ajutor reciproc. (Apostolii erau aproximativi.) Un arcaş nimeri în apoteoza argumentelor astronomice asemănătoare. Argintul de August aristocrat armoniza astrele din asistenţă. Atîta artă pentru fiecare articol, atîtea asalturi pentru fiecare armistiţiu, atîtea aventuri în archibuza lui Athos! Armăsari dintr'un arsenal apostatic aplaudau. Prin artere, astrigent atavismul aşeza audienţele-invers. Anii abdică în avanscenă sub auspiciul unei austerităţi de acoperiş azurescent, cînd aventurieri acerbi se aclimatizează pentru autopsia Zeilor avangardei. Asfaltul în ascensiune spre asediul cetăţii adiamantine, cu armură ad-hoc, era un atlas din care continentele s'au scufundat, iar apele atentează la propria lor feciorie. Aurul fără vîrstă înregistrată în anuar era mai atractiv decît ruinele absente ale bibliotecii din Alexandria. Afirmaţiile avortonilor adevereau anagramele din articolele romanţate cu autori ataxici. Acorduri pe un ax de azur erau o azimă pentru aureola autografelor de adio. Acolo erau admise admiraţiile australienelor agramate. Un alai cu arpegii de alămuri într'un aflux de aplauze trecea prin aripile alizeelor iar acele nostalgiei cosiau acele făşii de aier pentru aparenţele aplecate peste reverii de absint. Piei de astrahan acopereau ascunzişurile actualităţilor albe, în cari animalele adulterine admonestau inoculările serului imoralităţii. Într'o albie, America îşi afirmă adolescenţa, capul sprijinit alături de aorta ascensoarelor. Apoi împart alentate prin revolvere atente, iar în ultimul aeroport se aglutinau albăstrele. De-asupra Atlanticului aviatorii anchetau în gînd vapoare, aruncînd serpentine ambiţiile ca agrafe între continente. Agenda aparatelor amenaja alinări, iar arbitrar anii îşi amnistiau amarul altitudinelor. Abrutizaţi de aberaţia absolutiştilor cîţi acaparatori din aglomeraţie abstractizară fără multă aprofundare aparenţele? Acoliţii acontară acompaniamentele ce aparţineau atunci achizitorilor de antiteze. Dintr'un anevrism al aparlamentului cîţiva Argonauţi cu ariditatea aroganţei se asociară asaltului. Artileria din acvarium era într'o arlechinadă de afrocităţi de plante acăţătoare cu amnarul auriculelor autopsiate. Cum actualitatea acumula acurateţa acuzărilor, dintre autodidacţii de pe acuarelă afonii anihilau alarma cu abnegaţie de aliaţi: — Este absolut abrogată orice afecţiune ori alifie cu arsenic. Altă armură în alcov este un alibi acustic deşi admirabil adoptat abuzurilor ancestrale totuşi un avort acrobatic, un accent într'o Africă a sufletului. Atot puternicul Amoniac a fost altădată auxiliarul antilopelor. Astăzi într'un aluat de albatroşi şi amante, acalmia este un ritm ascuns într'un ariniş din Antile. Apoi cu aldine: — **Dintre aeroliţi numai aeroplanele nu sunt anunţate de astronomi. Acestea, ca un aperitiv al apocalipsului, fără avertismente se consumă în arabescuri imateriale.** Auditur et altera pars!".

Ana şi Ananas Androginul erau anglicani. Cu acumulatori de antracit aduşi din Angora, ei anesteziau antisemitismul abatelui Aspirin. Pentru afrodiziarea antidotelor autonome, argumentau apariţia apotemelor de alpaga prin artere, ca aracii alăptaţi pentru arcanele aligatorilor şi arbaletele trecute prin arome. Astrologi prindeau astrele ca asteriscuri din aureola Afroditei. Aşii artritici ai aviaţiei aspirau din buchete existenţa. Achile cu astragalul astigmat, printre atoli auxiliari, încerca alfabetul alcoolului pe un ax de umbre. Dar aventura era artificială ca şi senzaţia durerii în mîna absentă a antebraţului amputat. Intr'o apoteaza Ave Maria apleca arţarii amuletelor pentru un acordeon de aniversări. Apostrofă de aluat: Aragon ierta virginitatea Ioanei d'Arc.

Aleluia.

sașa pană & moldov

BCU Cluj / Central University Library Cluj

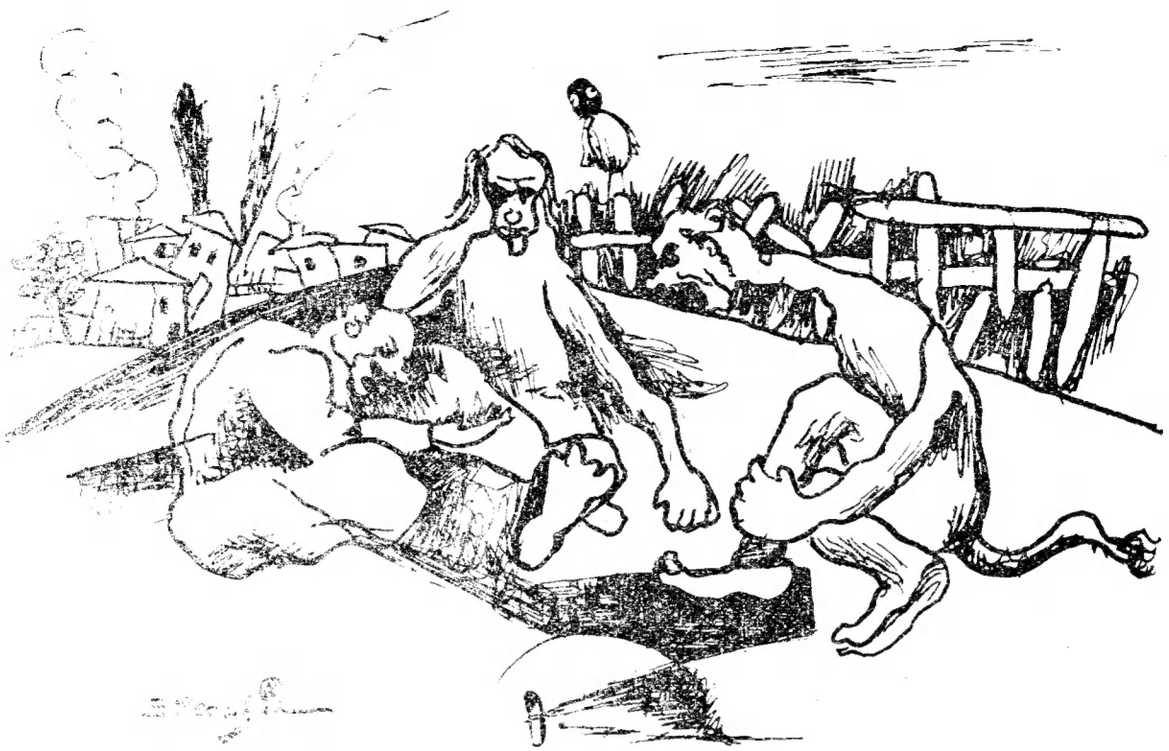

DESEN S. PERAHIM

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PASTORALA

O lebădă cu mierla vocei, pe vioara ochilor, cu aşternutul sului de ploaie rară.

Peste un rîu crescut între două mîini, ochiul peştelui curge ept, într'o barcă de falii, cu muntele resfirat în prund.

Pentru potopul glasului dintîiu, sîngele e un armăsar înşeuat zăbala inimii în copitele de ferigi cu vocea de hăţ, un curcu- u frezat pe fineţe.

Intri într'o stalactită a glasului cocoşit în igrasie, ca într'o erietoare şi, sub scocul morii, toţi piiajenii de apă sînt luceferi, ntru o domniţă palidă, cu umbra paşilor din lăcuste,

Intr'un sîrc de lună e un boţ de broască cu bulboane de cie şi în iazul cu fandul mărunt toate trestiile sunt fecioare sbrăcate de trup, într'o floare a nămolului cu obrazul subţire.

O tenie e un drum de fier alb pentru o locomotivă cu tu- uri bulbucate şi iată treci cu coama aortei peste piscuri, mă- înd drumul orbeşte cu tălpile crăpate, cum e scoarţa.

Gîtiejul ars de reverul resfrînt al izvorului printre pietre loreşte miriştuită pleava arşiţei şi treci prin răscrucea vocei abuşelea, prin lîna oilor şi ciul'ni, mai departe.

Treci prin scaiu muscălesc şi buciumi în această adăstare ocului sub ape, cu cărăbuşul lunei pălpăit în licurici, pentru poţeii mugurilor de sînger.

Şi sămînţa luminii în dovleci, se petroceşte proaspătă în india nopţii, aşternute pe frunzele miţoase cu pasul melcilor gresie lustruită.

Sania acestei broaşte ţestoase are un coviltir al tălpicii de g pentru o răscolire de brazdă în ţarina ochiului printre nuferi.

Un pitpalac alb urmăreşte svonul greerilor mărunţi cu lini sborului de şoim sub coasă, între braţe.

Sub şold e o ghizdură ca o ploscă din pasul făcut cîrlig pentru fugă şi cucutele creţe sub piele fac această bătaie a sîn- gelui cu venin o prepeliţă în panoplie gonită între aripi cu plumbul.

Intr'un măceş, furnica gîlgîie în ghimpe un ulcior al laptelui căptuşit cu muşchi verde.

In echerul şoldului colţuros de pămînt, stejarii bolovănoşi se dau peste cap cu fiecare trecere de etaj a cuiburilor cu stu- ful albastru, în ascensoarele norilor fluizi.

Jos sub degetele răchiţ'lor e o limbă de zăvoi cu pasul şontîc şi mărunt în gî'-gîl-ul tăiat în cremenea pîsloasă a cozii şoricelui.

Plăticile pescuite în muguri şi cîrlîge de bărzăuni, cu aple- carea trupului svîntată în aţa sbicită a iazului de gerul trilului, printre sîrmele de brădiş, alunecate cu jordiile de lumini încălţate cu umbra, trec cu r'ma peste spatele pescarului căţărat în năvodul stelelor.

In tăişul de voce luminată pescarul cu ciubotele de furnici ale visului doarme răsturnat pe spate, furat de melodia cu bucle a apei.

Vînătoarea podurilor cu crestele peştilor înalţi. Sub ape gresia ochilor sticleşte în salcie năvodul cu plumbul crăpoaicelor la ouat, pitulate în mănuşiţe de nomol, pentru ugerele de somn ale celulelor mişunînde în gelatină.

Un sărut al aripei cu feriga pîlpîie aerul blînd, pentru opaiţele muşchilor cu lumină vîscoasă.

dan faur

HANDS UP

7 Janvier 1930.

Celui qui brise la vitre des horloges.

Après ce petit voyage, je suis rentré chez moi pour prendre un peu de véronal.

Ces montagnes chaussés d'encre.

Si l'homme était. (Pavie, 15 Mai 1927).

Et les loups très sauvages se couchaient sous tes pieds.

Adieu, cher assassin plus doux qu'un hanneton: je préfère le danger tournant du rire.

Les animaux qu'ils vont tuer.

Ecrire à Adamov.

Personne n'a encore vu une éclipse de seins.

Les pierres toutes pareilles de mon départ.

Revu L. — pourquoi pas?

Idéologie politique *(selon les couleurs)* **: Russie la rouge, Italie la noire, France la merde.**

Le ciel s'était couvert; l'assiette était découverte.

Aucune catastrophe ne vous menace plus.

Si je suis content de dire „monsieur" à quelqu'un qui me tutoie.

Quelle heure est-il? — Il est silence et demi. *(1925)*

Car les murs sont aveugles et les femmes şi voilées.

Mon propre *alter-ego*

A Robert Desnos, en souvenir d'une nuit quand il voulut casser la Coupole. Habib Benglia le retenait.

(Paris, Mai 1929)

Les nerfs souvent très bleus deviendront trop verts.

Up the ladder.

Qui veut m'aimer doit me faire des concessions.

Je suis Jack l'Eventreur, héros pathologique.

Mais laisse ton cul sauvage et mal couvert d'obstacles.

Au bord des routes qui s'ouvrent et qui chantent
Les arbres se tiennent sur une seule jambe

Encore Line.

L'an VII de l'ère fasciste, à Milan, LA RUE DE MOSCOU *(oh certainement!)* **débute par des maison peintes en rouge.**

Chaque jour, à la même heure.

Les grands serpents de l'aube qui dorment sous les pierres.

J'ai presque oublié de vivre.

La ville aux cent tours.

Monde curieusement dépaysé, lente migration de diamants, ensorceleuses gouttes d'un minuit sans absences, allumettes illuminant un incendie.

Béatrice Morali.

Maintenant tout est fini. Bien fini. Fini comme ce que l'on a manqué de commencer.

Ton ventre qui se couvre de ventres.

Jeudi 31 Janvier 1929, vu Odette pour la dernière fois.

Mar. est un con.

Ces ruines sans tête, ces chaussures de loup au ralenti.

Employez, mon cher ami, le mots comme si vous en ignoriez parfaitement le sens.

Le jour san fin *(poème).*

Trancher le noeud gordien d'un coup, d'un seul coup de revolver.

Je suis en retard d'une tasse de thé ou d'un chiffre.

.. A l'endroit où tes jambes finissent par un oeil.

(Envoyé à Victor pour en faire un dessin)

Lu: John Reed, 10 jours qui ébranlèrent le monde.

En visitant un cimetière: Cette tombe aussi pourrait être la mienne.

Avaler ça.

Mes beaux rideaux en forme d'encre.

Petit traité de démorale — ou — Essai sur la démorale. *(Travailler.)*

Cinéma. A propos des *talkies:* **Tandis que la parole tue le geste, le geste ne fait que réduire et comprimer les paroles.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HOMMAGE

Merde aux emmerdeurs. Honte et crachats cons. Mon cul aux faux amis. Branleurs de la faillite, mendients d'agonies illustres, charognes hypocrites, égorgeurs de rossignols, hydres méphitiques de la pire déchéance.
Mais bagues de nuages et couronnes d'albatros et génuflexions fleuries à Victor Brauner, mon très cher et très suave frère, jumeau éblouissant de tous mes rêves, poète aux mains de marbre. Miracle! viens avec moi sans regarder en arrière. Tu les auras, la flamme et l'étoile.

(16 Janvier 1930)

Allez-y, Alésia!

„Il y a en tout homme un spectateur et un acteur, celui qui parle et celui qui répond."

(Gérard de Nerval, Aurélia)

„Laudato si',mi Signore, per sora nostra morte corporale da la quale nullo homo vivente può scampare."

(Saint François d'Assise)

Connu une jeune fille dont le corps était très beau, malgré la haine immense que je voue aux bourgeois.

. . . . . .

„Grâce au ciel! la crise — le danger est passé, et le traînant malaise loin enfin — et la fièvre appelée „Vivre" est vaincue enfin."

(Edgar Poe: Pour Annie)

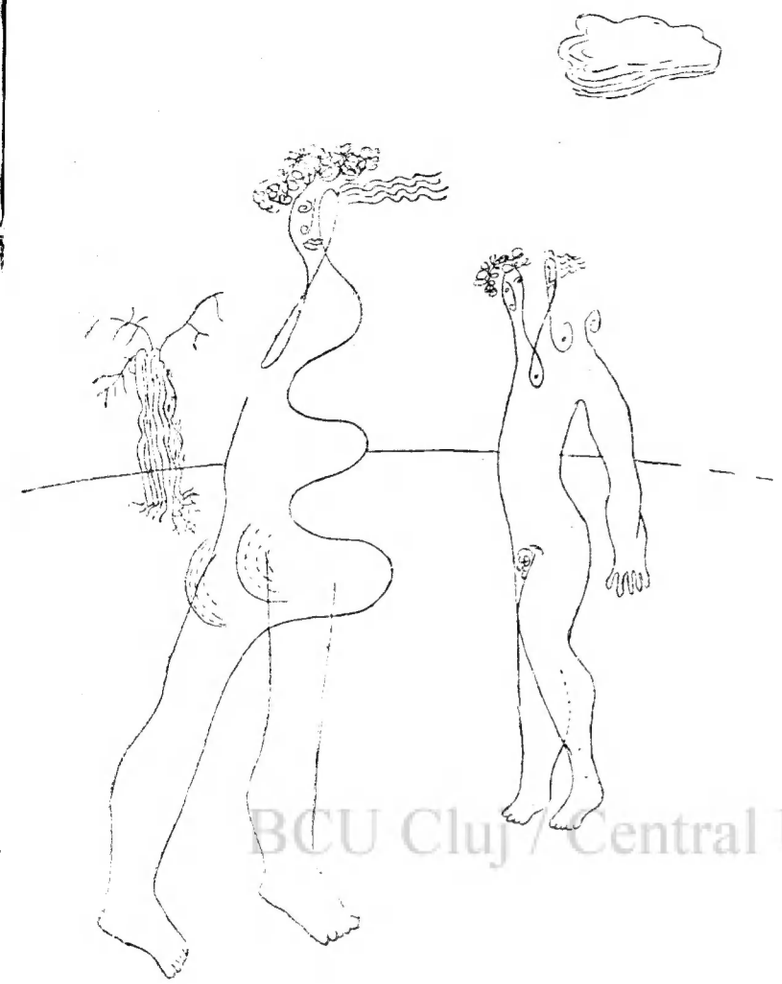

DESEN

VICTOR BRAUNER

„Cette heure très brillante, je ne voudrais la revivre."

(Le même: Siances)

3 Février. Premier anniversaire de la „disparition mystérieuse" d'Odette.

„Toute je l'évoquais lustrale."

(Mallarmé: Le nénuphar blanc)

5 Février. Fait un rêve extrêmement curieux que je raconterai ailleurs.

. . . . . .

„Et le roi est debout près de la reine assise."

(Paul Eluard)

L'homme chante
Le chien tue
Mais le perroquet que fait-il

Je n'écris plus rien. Je ne peux plus écrire. N'avoir même pas cette lamentable consolation...

L'hiver va bientôt finir. Et après?...

3 Mars. Reçu une lettre de Fondane.

. . . . . .

. . . . . .

claude **sernet**

ULYSSE

FRAGMENT

I à I. Voronca

Les serpents venus dans les caisses des mers
l'aube sale des ports aux soleils futurs
je m'avance à travers la ville libre
inconnu inconnu où irais-je où vas-tu
parmi les détritus d'oranges de fatigues
la ville à genoux frotte le parquet de famine
nul arbre n'ôte son chapeau à mon approche
mais les affiches sonnent des fêtes crapuleuses
affiches de films d'épouvante et de grèves sanglantes
suis-je vraiment celui qu'on attend pour la fête
dois-je montrer mes reins
dois-je crier à tue-tête
quels sont les mots dont vous auriez besoin
quelle l'étoile qu'il vous plairait de voir
je ne sais pas la langue que vous parlez qu'y puis-je
je ne suis pas chiromancien
mes mots mes maux sont ceux de tout le monde
je ne suis pas taumathurge
mes poches vides d'or mes poumons vides d'air
j'espérais voir d'autres visages que le mien
j'avais assez de suivre l'Europe aux fesses creuses
n'avez-vous pas d'autres langages d'autres crises
la même chose et cependant
un peu de joie pour un voyageur affamé d'ombre
un peu d'oubli pour les blessures de la nuit
un peu de viande blonde pour ma soif
vos rues sont des durs lassos, où vais-je
où sont vos mains d'ami votre sexe de neige
personne n'est venu vers moi le regard bleu
les murs sont pleins de crimes le linge tendu sèche
que faites-vous de votre soleil
laissez-moi m'en couper un morceau saignant
j'ai quelques rêves mûrs, partageons-les
j'ai beau passer par les vitrines je suis seul
avais-je quelque chose à vous dire
pouvez-vous m'égayer ne serait-ce qu'un siècle
j'ai un si grand besoin de rire de pleurer
qui veut donner la joie à un passant pénible
quelle femme monterait avec moi dans le premier hôtel gras
pour dix secondes de caresses sourdes
j'ai tant de choses en moi qui voudraient sourdre
tant d'arcs-en-ciel pour vos épaules souples
j'espérais un pays de sources minérales
dois-je porter mon nom comme une tâche de graisse
aidez-moi donc à m'oublier
plus tard je vous paierai en images en sanglots
je suis venu vers vous les mains vides
aidez-moi donc à m'enrichir
aidez-moi à trouver la joie automatique

1930

benjamin **fondane**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MOARTEA STATUEI

O scară de marmoră se svîrcolește în mansarde
în cheia care deschide ușa pe întuneric.
Pînă la părul ca un clocot stins de alge
ultima treaptă e o frunte care spumegă și arde.
Pădure crescută cu stejarii de cupru, topoare de silex
izbesc în gesturi ca'n mănușile sonore ale veacului
o lavă de oglinzi sîngeroase
emigrează sub tălpile tale goale
e toamnă despletită ca o femee în părul de oțel
al vîntului
rîsul putred al pîinii, fantome aeriene
asvîrl potcoavele roșii în frunze
vulpile de foc, rîmele de fildeș
sunt între femeile rătăcite pe poteci
melcii ling pe glesne stelele de lut
și aleia însuși se întoarce în femei
ca porumbelul prelung în lumină
și vin penele albe ale umbrei
funinginea fumegîndă a păsărilor
rochile de bal ale viscolelor
caută pașii de gumă ai omizilor în gînd.
Desghețul și plutirea în ceară a somnului
pleoape descojind rîni de var pe un perete neînțeles
unde e coreografia de o clipă a stîncilor în fulger
noaptea ajunsă pînă la genuchii tăi
ezită
ca larva cînd urcă în fluture.

cînd ai întors capul fereastra zburase în veșnicie

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DESEN B. HEROLD

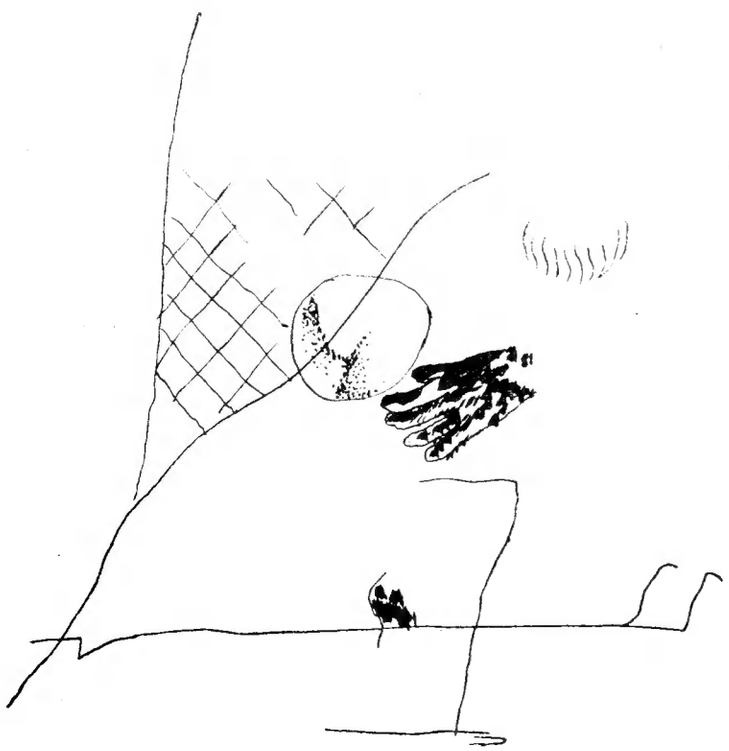

MÂNA DIN CRIN

În silex fluid tauri duc o panoplie
în coarne un războinic spre regatele sterile
cascade în trompetă țîșnesc cu sîngele din vulturi
deget mîzgălind ceramic o femee de vis prin luminile ductile
planetă sfărîmată în porți
lîngă trăsura cu caii de tuci din cavaler rămîne un păianjen
planetă cu buzele de buldog ale vulcanilor
în ochiul rece al mortului pasărea încremenește
și sborul se transpune lent ca o lavă în vierme.

Amazoană cu calul de opal îngenuchiază în amintire deci.

Pășești dealungul lunii un țărm de sînge galben
un ren pășește în pietre veacul lui pe loc
in buchetul de oșteni adus sabiei de marmoră
o sandală de sînge tropăie pe fruntea lor ireală
Un coif un șoim de alamă
din lumină mai rămîne în orbite doar scrum
fantome înalte plimbînd hlamide de trandafir
în subterane din lacăte izbucnesc armăsarii din alt neant
și regele trecînd printre girafele cu gîtul transparent de legum

DESEN B. HEROLD

stephan roll

FĂT FRUMOS

(O ZI)

Un urs polar de lavă şi un clinchet de sandală printre gheţari străbătea salonul alb al cărui singur perete circular era un cornet de migrenă şi o imobilă plecare de albatroşi. O avalanşă lentă de tristeţi scobora din fereastra înaltă cît un turn şi singură ca o rufă o vidului o acvilă se sdrenţuia în rană. Un tunel de sare săpat într'un lemn putred la încheeturi, convulsiona un şarpe violet în orologii, cînd dintr'un ungher Christos se ridică şi trece din om în om, în obrazul fiecăruia, mai îndurerat, ca la o fereastra. Cinematografic miracol castelul se desface ca păun în palma şi'n pupilă se sfredeleşte călăreţul cu pintenii înfipţi în inimă. Un om se desparte în două, un om îşi strînge linga el sîngele ca o baltoacă şi se oglindeşte în moarte. Un om porneşte cu ochii închişi dealungul lui spre o realitate absentă şi'n gol mîinile sale se umplu de funinginea păsărilor sburate de mult. Un pas sfărîma o poartă de scăpare închisă în frunte, o mînă de os trece printre rădăcini ca prin părul alb şi subpămîntean al pietrelor: uşi de cenuşă se deschid ca aripele incendiului în flăcări şi de pe treptele inflamabile ale crepusculului mireasa apare cu un buchet de foc în braţele de sticlă şi înaintează pînă la îmbrăţişarea halucinată a omului. Dar cine-i amputează în apropiere pădurile de onix şi mireasa rămîne lîngă privirea lui ca o statuie de cenuşă, ca o floare emigrînd prin iespezile străvezii ale minţii? O turmă de pachidermi ling în fildeşul boreal palmieri de ghiaţa, în scoică şi'n glastra ridicîndu-se un jujer de abur continentul e absent pentru acest Pierrot cangrenînd în înger şi inima taiată în două ca o portocală e neagră de sîmburi, din care o unghie se ascute şi e lîngă coapsa ca un stamin al crimelor viitoare.

DESEN

B. HEROLD

Dealungul pereţilor plimbat, cu urechea lipită, asculţi emigrarea lentă spre un necunoscut a pendulelor, statuile plîngînd în fîride, fulgerele arătîndu-şi într'o clipă dinţii, în pîlnia nopţii un şarpe albastru curge pe pămînt şi un picior gol şi rece, ca un picior ortopedic, e luna care e în cuprinsul nopţii ca o santinelă. Un ochiu ascuţit te tatuează, pulpele devin violete, sînii se umplu ca două cupe dintr'o butelie de voluptăţi amare şi creerul între două oglinzi negre goneşte sterp un alb fascinant, într'o ţară care nu mai e a cărnii şi nici a auzului. O lumină opaca se încalceşte în păr şi călătoreşti în noapte ca un lampion, căutînd în nisip deluviile de bronz ale flacărei, un om se apropie de tine, se confundă, te traversează şi se desface înapoia ta ca o umbră. O înotătoare ajunge pînă la peretele tău de unde te priveşte cu doi ochi salini şi perdut în patul lasciv de pînze moi, tavanul e un cadran prin ferestraiele căruia timpul fulguia o ninsoare imaterială pentru amfora de pe umeri grea. In pantofii, de cristal uitaţi aseară de două picioare devorate de libelule vei găsi ca într'un buzunar uitat două stele iar pe călcîiele absente două cicatrici îţi vor spune tot misterul unui sfărşit în peisajul de gumă al incertitudinei.

Salonul fără candelabru lumina prin albul peretelui său absent, ca orbitele de var ale orbului lumea pipăită şi căutată cu mîna fosforescentă. O lumină uitată pe fotoliul de umbră ca o mănuşă, voiaja pe pereţi dibuind un buton cu ţipătul de abur al spaimei şi de aici un drum şi un itinerar vertiginos prin deslănţuirea elementelor. Ploile mari se pieptănau pe cîmpurile abandonate, grindina trece cu carele peste ferestre. Fluvii aeriene se avîntau şi'n promiscuitate fulgere biciuiau apariţii de os în sarabandă, femei jefuite de furtună se ascundeau după pietre, dar pietrele deveneau transparente ca o dantură de fiară—şi în oglinda lor vedeam carnea ta deslănţuită, roşie, ca un incendiu în creerul alb; bestiei infuzîndu-i-te ca un alcool, mistreţul devenia felini, lupul sur un ogar între crisanteme, corbii albi ca mănuşi de lacheu serviau în felii carnea, şi s'nguri sînii virginali rămîneau solitar şi inutil, doi, ca într'o fructieră după festin. Cine ar fi trebuit să se ridice împotriva desînţuirii cu o mînecă de fer în beregata ultimului destin, în convoiul lent şi procesional de pigme, după aceia? Grădina din faţa verandei era cu copacii ei imenşi din scorburile cărora se scurgea o licoare neagră de furnici spre cer. In crepuscule mesteacănii gravi apăreau cu un sceptru în mîini şi'n căpestrele vîntului ondulau; uşile cangrenau la beciurile uitate şi-n butiile goale ar fi răsturnat scheletul pivnicerului dacă le-ai fi ciocănit, aceste tidve ale unui veac de libaţii şi crime cu domn'ţele mîinilor a bastre, fără sexe, cu pîntecele ca o reingloda supus şi necunoscut.

Din atîtea coşmare şi personagii fantomatice, salonul alb se mistuia din realitate, umerii se smulgeau şi o nouă osatură incandescentă se subţia sub muşchi. O sabie ai tras-o din fulgere, dar cadavrul tău nici pînă azi n'a fost găsit. In zori din văzduh căzură în părul mamei cîteva pene de vultur însîngerate, din fîntînă nu rămăsese decît o lacrimă.

gh. dinu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

V E S T I A R

PREZENTĂRI: B. HEROLD un pictor blond şi tînăr, modest şi virgin începînd din acest număr se adoagă grupului nostru. Fecundă şi plină de polen mîna lui aduce în creion deocamdată, un suflet şi o viziune atît de transparente cu noi încît dela primele desene ne-am străvăzut şi ne-am contopit. B. Herold a sosit cu toată rîvna şi a plecat într'un ţinut printre alţi cîţiva prieteni pictori pentru un an de zile să se cerceteze şi să se desăvîrşească în timp. In spaţiu prezentarea lui pentru noi e integrală şi definitivă. Desenele lui de aici încolo dacă va şti să-şi ţie trează tinereţea şi efortul spre o pictură tot mai pură şi mai vizionară, nu vor face decît colecţiile, fazele şi punctele lui de ajungere. Optimismul nostru şi găsirea în B. Herold al unui artist autentic, al unui creator intuitiv, care a ştiut să se debaraseze în prima zi de o întreagă serie de obstacole şi impurităţi şi să se releve în cele cîteva desene aduse, ca un teperament şi un rafinat interesant, ne face să credem că el va adăoga puţinilor pictori autentici de la noi încă o personalitate şi încă o forţă.

DEASEMENI S. PERAHIM e unul şi mai tînăr şi care e înzestrat cu un nerv şi cu o fantezie încă nelămurită. In blocul său de desemne sunt o mulţime de cărări, de ezitări şi zboruri. Cîteva naivităţi inerente tinereţii lui prea fragile nu sunt decît inconveniente foarte uşoare. Desenul publicat aici fără să fie unul din cele mai reprezentative a fost singurul mai desăvîrşit pentru publicare.

ABECEDAR DE POVESTIRI POPULARE cartea conţinînd patru nuvele de ale lui Ion Călugăru s'a pus sub tipar şi se va afla în vînzare din „colecţia editurei Unu" la 1 Septembrie. O presentare anticipată a lui Ion Călugăru e de două ori inutilă. Întîia oară pentru că Ion Călugăru e prea cunoscut şi apoi cercul strîns de înţelegători ai săi e de mult iniţiat în proza lui de un sarcastic freamăt şi de un peisaj al limbei din cele mai luxuriante. Poveştile crescute într'un tîrg mic unde beatitudinea mizeriei şi a obscurităţii umane îl compun, au găsit în autorul lor un spirit intrinsec, un ochiu sfredelind în malaştini lumina lor neagră. Prezentarea lor e atît de inedită încît ori cînd le-ar scrie Ion Călugăru rămîne un modernist şi un palpabil exponent literar al lor. Facultatea de a şti să le împletească cu degetele circomvolute într'o broderie profundă, l'a scutit pe Ion Călugăru de a face eflorescenţe de imagini, abstracţii elipse şi sinteze, apanajuri ale literatorilor, după ce bine înţeles aceste toate le-a sublimat după experienţa lor chiar bogată în cartea sa precedentă: *„Paradisul statistic"*.

FEU LE LIEUTENANT BRINGOLF *présenté par Blaise Cendrars*. Aventura un punct unde viaţa se bifurcă cu ea însăşi, pulsează mai tenace şi se afirmă. Fixarea într'un loc, într'o confortabilă stereotipie cu mişcări şi gesturi în limita unui strict itinerar, iată ce se poate numi o viaţă desavuată de mişcare deci de ea însăşi, uniformă şi de o certitudine dincolo de sensuri şi realitatea ei. In aventură nesiguranţa, neprevăzutul şi *atitudinea* vieţii în faţa ei, o ilustrează şi-o prolifică. Poezia o aventură a vieţii transpuse dincolo de trup, care abandonat se confundă el însuşi într'o aventură a lui (viaţa romanţata a lui.... etc., etc.); apoi aventura existenţii, anonimă, întreagă şi'n faţa cărei realităţi exegeza hazardului şi a biologiei e stearpă şi factice. Cu cîtă emoţie trebue să ne aducem aminte, şi cîtă fecunditate vitală trebue să învăţăm din trecerea şi anarhia în spaţiu a căpitanilor de piraţi, a exploratorilor necunoscutului şi ai temerităţii. Neliniştea urmărindute pretutindeni, instinctul nomad, spiritul eroic de a lupta împotriva unui *pericol*, necesitatea acestui *pericol*, iată ce face ca o serie dintre oameni să se ridice la un alt nivel de viaţa sau să rămîie la aceia unde nu e nici o concesiune şi nici un confort (ce admirabilă siguranţă şi conservare a laşităţii) care s'o anihileze pînă la inerţie. Colecţia „Les Têtes Brûlés" ne promite o serie de cărţi ale adevăraţilor aventurieri din care prima e a lui Bringolf presentată de Cendrars roll.

UN CHIEN ANDALOU. Un spectacol interzis la Bucureşti — nu de siguranţa generală. Un film-manifest al subconştientului, filmul care ne prăvăleşte într'o grădină a visului *trăit de cel ce visează*.

Noaptea, în balcon un bărbat şi-a ascuţit briciul, îl trece apoi prin ochiul unei fete şi-l despică. Acest prolog ca o lovitură de pumnal în spectator, un scrîşnet cu toţi dinţii sălii. Şi cavalcada imaginelor continuă şi continuă să fugă din agrafa logicei... „După opt ani" iată personagiul — cu capul, şalele şi spatele acoperite su mănţăluţe albe—pedalînd maşinal, liber cu mîinile pe genunchi, *de-andaratelea*. Pedalează spre *necunoscutul* acţiunei aducînd in oase neliniştí de scoică a surprizelor, a realităţilor suprareale. Acum o mînă cu răni profunde de unde iese şi mişună furnici e trecută cu gest obişnuit prin faţa gurei şi personagiul rămîne fără gură, dar deloc surprins. In Chien Andalou — nici un cîine în film — Louis Bunel şi Salvador Dali utilizează comulatoarele unui arsenal de frenesii şi disperări într'o degringoladă a nebănuitului. s. p.

MAREA începînd dela un alcov al pămîntului ţi-se prosternă cu un cortegiu de talaze şi din păr despletindu-i-se alge e toată pe nisip nevărsată şi lascivă, sărată şi tenace. In pînia de sare toată respiraţia trece şi se fermentează; trupul gol şi călit zburdă şi odată cu pelerina şi cravaşa lăsate în gheretă uiţi ţinuta ta ipocrită şi falşă în ele, prestanţa ta gravă şi vrei să fi anonim ca un pigmeu al mării, ca un căţel la genunchii ei. Personajul tău atît de important în limusină şi-n fotoliul iscălind rezoluţii şi note de plată, se anihilează cînd marea iscăleşte cu fulgere o cifră achitală neantului şi nepăsătoare şi masivă se ondulează, cochetează, se înfurie, devine calmă, te primeşte în substanţa ei, te ucide sau te aruncă pe mal ca pe un nasture. Dar în tot ridiculul lui şi-n toată desăvîrşirea şi zbuciumarea ta de forţe incalculabile, un pitic infinitesimal, pe o piatră întors cu faţa către soare (acest valet al tău) — urinează pe fine Mare infailibilă şi eternă, şi tot peisajul îşi derulează grandoarea, toată sugestia se năruie şi'n timp ce măscăriciul îşi încheie punctele de sidef ai pantalonilor, tu scrîşneşti din maxilare, spumegi şi flască îl urmăreşti pe bărăgane în mocirlele puturoase, în robinetele de alamă şi în cuvetele de faianţă eşti în sfîrşit la picioarele lui.

IN DUPĂ AMIAZA ACEIA în camera pardosită cu mozaic la ora toridă cu liniştea şi zăpuşeala ei ferită aici de o umbră ca o ederă invizibilă, adu-ţi aminte de festinul uriaş (voluptatea lui majestuasă); goi, într'o independenţă care ne confunda în aceiaşi siluetă, gesturile erau sinonime, gîndurile gemene. Materia, pămîntul cu uzufructul său oferindu-ni-se în farfuriile albe cu variatele lui sucuri şi organisme; chimia excitînd toţi pigmenţii delicatesele erau amantele esofagului, muşchii toţi sănătoşti, organele toate perfecte: ficatul ca o pară de untdelemn cafenie, rinichii ca un aquarium roz sensitivi şi fragezi ca foile de trandafiri, plămînii ca două cupole desfăceau un vultur de respiraţie, stomacul viril şi rezistent — toate erau puse în funcţiune scînteînd într'un clinchet de arme festive. Abandonarea, poezia şi miracolul pămîntului, limba ca un penis incandescent era un steag al satisfacţiei, avalînd cumpătat, degustînd în saliva ca un hidromel menu-ul. O consolare infinită în ceasurile acelea era pentru nesinchisirea şi desbirarea filozofică a lumii, elucidarea în uitare şi'n anarhie a argumentelor, a raţiunei pure, lîngă suculenta salată de vinete, fulculiţa urcînd spre o amforă de fecundă aviditatea gastrică, şalăul fiert cu unt, fripturile ca o carne pergamută între maxilare, hors d'oeuvre-ul heteroclit, toată prietenia şi viaţa puse într'o capsulă, dragostea şi vacuitatea ori cărei tristeţi, metafizica pierdută în realitate ca o rafinare a ei, abundente ore de banchet şi robustă sănătate, ne-aţi aparţinut. Baia în bazin, clowneriile pe nisip, futilă, curtea impertinentă celor două dudui făcută: una cu gingii de zebră, cealaltă cu un trup băeţesc ca un păhărel şi fără sâni; plimbarea seara prin oraşul ştiut, pe străzi anonime pentru o voită contopire cu necunoscutul, vesica plivind abundent ca o cisternă un gard cu un jeţ de oţel şi despletirea în noapte pe asfalt, desenul hialin, pletele amoniacale. Exaltarea lăuntrică şi mută, „I have a swallow" eşapările sonore, scoregiile, aierul „rău famat" pentru o clipă, două şi satisfacţia dusă pînă la excrementul masiv şi onctuos, juisarea livrării lui lente şi o emigrare subcutanee de senzaţii de libertate, de purificare, o înălţare parcă şi sugestia metamorfozei în înger, în fluid, în suavă ventilare spre beatitudine şi neant. gh. d.

COLABOREAZA: victor brauner ■ gheorghe dinu ■ dan faur ■ benjamin fondane ■ b. herold ■ moldov ■ saşa pană ■ s. perahim ■ stephan roll ■ claude sernet ■ ilarie voronca ■

UNU revistă de literatură ■ apare lunar ■ lei 5 ■ director saşa pană ■ g-ral angelescu ■ 163 ■ bucureşti (2)

TIP. „STEAUA ARTEI" B-DUL MARIA, 2

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII DIN ORADEA